

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

8 MARS 1973.

PROJET DE LOI

majorant les pensions des travailleurs salariés et instaurant un mécanisme d'adaptation du montant des pensions à l'évolution du bien-être général.

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA PREVOYANCE SOCIALE ⁽¹⁾,
PAR M. DEMETS.

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de loi de feu M. Hicguet (*Doc n° 12/1 S.E. 1968*) avait entre autres posé le principe de la péréquation des salaires servant de base au calcul de la pension, de manière à les lier à leur évolution réelle. Exposée aux membres du Conseil national du Travail au cours d'une réunion de la Commission de la Prévoyance sociale de la Chambre des Représentants, elle a fait l'objet de l'avis n° 393 du C.N.T. Le présent projet rencontre une bonne partie des options de cet avis.

L'adaptation des pensions à l'évolution des salaires que le projet de loi entend assurer part d'une logique plus réelle que les adaptations adoptées antérieurement, par une péréquation progressive des salaires postérieure à 1954, et ce pour les pensions prenant cours après le 31 décembre 1972.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

A. — Membres : MM. Callebert, De Mey, Deneir, Plasman, Remacle (Léon), Van Herreweghe, Verhaegen, Verhenne. — Basecq, Boeykens, Brouhon, Demets, Namèche, Vandenhove, Vanijlen. — Borsu, D'haeseleer, Flamant, Niemegeers. — Moreau, Payfa. — Babylon, Olaerts.

B. — Suppléants : MM. Declercq (Tijl), Diegenant, Markey, Pierret. — Mme Copée-Gerbinet, MM. Gondry, Grégoire, Temmerman. — Bonnel, Waltniel. — Maes. — Anciaux.

Voir :

451 (1972-1973) :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 et 3 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

8 MAART 1973.

WETSONTWERP

tot verhoging van de werknemerspensioenen en tot invoering van een mechanisme waardoor het bedrag van de pensioenen wordt aangepast aan de evolutie van het algemeen welzijn.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE VOORZORG ⁽¹⁾,
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DEMETS.

DAMES EN HEREN,

Het wetsvoorstel van wijlen de heer Hicguet (*Stuk n° 12/1, B.Z. 1968*) had onder meer het principe vooropgesteld van de péréquatie van de tot grondslag van de berekening van het pensioen dienende lonen om deze te binden aan de werkelijke ontwikkeling. Dat voorstel werd aan de leden van de Nationale Arbeidsraad uiteengezet tijdens een vergadering van de Commissie voor de Sociale Voorzorg van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het was het onderwerp van advies n° 393 van de N.A.R. Het onderhavige ontwerp komt tegemoet aan heel wat doelstellingen die in dat advies vervat zijn.

De aanpassing van de pensioenen aan de ontwikkeling van de lonen, waarin het wetsontwerp wil voorzien, getuigt van meer werkelijkheidszin dan de vroeger goedgekeurde aanpassingen, daar op de na 1954 verdiende lonen een geleidelijke péréquatie toegepast wordt en wel voor de pensioenen die ingaan na 31 december 1972.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

A. — Leden : de heren Callebert, De Mey, Deneir, Plasman, Remacle (Léon), Van Herreweghe, Verhaegen, Verhenne. — Basecq, Boeykens, Brouhon, Demets, Namèche, Vandenhove, Vanijlen. — Borsu, D'haeseleer, Flamant, Niemegeers. — Moreau, Payfa. — Babylon, Olaerts.

B. — Plaatsvervangers : de heren Declercq (Tijl), Diegenant, Markey, Pierret. — Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Gondry, Grégoire, Temmerman. — Bonnel, Waltniel. — Maes. — Anciaux.

Zie :

451 (1972-1973) :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 en 3 : Amendementen.

Le nombre impressionnant de pensionnés ne permet pas d'appliquer le même principe aux pensions ayant déjà pris cours avant 1973. La révision de quelque 800 000 dossiers demanderait des années et retarderait l'examen des nouvelles demandes.

La péréquation de ces dernières se fera suivant le processus introduit par la loi du 24 juin 1969, à savoir l'application d'un coefficient de majoration de 7,96 % de telle sorte que les pensions d'avant 1962 atteignent, à l'indice 121,19, le montant de 90 000 francs revendiqué et promis.

La loi de finances du 20 décembre 1972 a rendu applicable cette partie du projet.

Pour les pensions prenant cours à partir du 1 janvier 1973, la péréquation des salaires remplacera le système du coefficient uniforme et global de majoration.

Pour les années antérieures à 1955, le forfait indexé sera majoré de 30 % pour les pensions prenant cours en 1973 et de 35,20 % pour celles prenant cours en 1974. Les coefficients subséquents seront fixés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

Quant aux salaires servant de base au calcul des pensions pour la partie postérieure à 1954, ils seraient revalorisés par application, en plus de l'indexation, d'un coefficient annuel de 1,0325 pour les pensions prenant cours en 1973 et de 1,0350 pour celles qui prendront cours en 1974.

Le système donnera à l'indice 126,08 :

1) Pour l'année 1973.

Salaire forfaitaire 1927-1954 : $27/45$ de $94\,401 \times 1,30 = 122\,721$.

Omwille van het indrukwekkend aantal gepensioneerden is het niet mogelijk dit principe toe te passen op de pensioenen die reeds vóór 1973 waren ingegaan. De herziening van zowat 800 000 dossiers zou jaren in beslag nemen en het onderzoek van de nieuwe pensioenaanvragen vertragen.

De perekwatie van deze laatste zal geschieden volgens de werkwijze die in de wet van 24 juni 1969 is vastgesteld, namelijk de toepassing van een verhogingscoëfficiënt van 7,96 %, zodat de pensioenen van vóór 1962 tegen indexcijfer 121,19 het bedrag bereiken van 90 000 F dat door de betrokkenen geëist was en hun ook beloofd werd.

De financiewet van 20 december 1972 heeft dit gedeelte van het ontwerp in toepassing gebracht.

Voor de pensioenen die ingaan op 1 januari 1973 zal de perekwatie van de lonen het systeem van de eenvormige globale verhogingscoëfficiënt vervangen.

Voor de jaren vóór 1955 zal het forfaitaire geïndexeerde bedrag met 30 % verhoogd worden voor de pensioenen die ingaan in 1973 en met 35,20 % voor de pensioenen die ingaan in 1974. De daaropvolgende verhogingscoëfficiënten zullen worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

De lonen welke als basis genomen worden voor de berekening van de pensioenen voor het gedeelte na 1954, zullen, afgezien van de koppeling ervan aan het indexcijfer, bovendien nog gerevalueerd worden met een jaarlijkse coëfficiënt die 1,0325 bedraagt voor de pensioenen die ingaan in 1973 en 1,0350 voor die welke ingaan in 1974.

Tegen indexcijfer 126,08 geeft dat systeem :

1) Voor het jaar 1973.

Forfaitair loon 1927-1954 : $27/45$ van $94\,401 \times 1,30 = 122\,721$.

Salaires réels Werkelijke lonen	Indexation Koppeling aan het indexcijfer	Péréquation Perekwatie	Coefficient global Globale coëfficiënt
1955	1,6243	1,7224	2,797643
1956	1,5797	1,6682	2,635266
1957	1,5312	1,6157	2,473983
1958	1,5118	1,5648	2,365598
1959	1,4934	1,5156	2,263320
1960	1,4889	1,4678	2,185502
1961	1,4743	1,4216	2,095917
1962	1,4539	1,3769	2,001831
1963	1,4233	1,3336	1,898045
1964	1,3664	1,2916	1,764748
1965	1,3130	1,2509	1,642417
1966	1,2604	1,2115	1,526984
1967	1,2254	1,1734	1,437924
1968	1,1929	1,1365	1,355754
1969	1,1498	1,1007	1,265575
1970	1,1065	1,0660	1,179631
1971	1,0605	1,0325	1,094942
1972 (salaire 1971/loon 1971) ...	1,0605	1,04	1,10292

2) Pour l'année 1974.

Salaire forfaitaire 1928-1954 : $26/45$ de $94\,401 \times 1,352 = 127\,630$.

2) Voor het jaar 1974.

Forfaitair loon 1928-1954 : $26/45$ van $94\,401 \times 1,352 = 127\,630$.

Salaires réels <i>Werkelijke lonen</i>	Indexation <i>Koppeling aan het indexcijfer</i>	Péréquation <i>Perekwatie</i>	Coefficient global <i>Globale coëfficiënt</i>
1955	1,6243	1,85738	3,01694
1956	1,5797	1,79457	2,83488
1957	1,5312	1,73389	2,65493
1958	1,5118	1,67526	2,53265
1959	1,4934	1,61861	2,41723
1960	1,4889	1,56388	2,32846
1961	1,4743	1,51100	2,22766
1962	1,4539	1,45991	2,12256
1963	1,4233	1,41055	2,00763
1964	1,3664	1,36285	1,86219
1965	1,3130	1,31677	1,72891
1966	1,2604	1,27225	1,60354
1967	1,2254	1,22923	1,50629
1968	1,1929	1,18767	1,41677
1969	1,1498	1,14751	1,31940
1970	1,1065	1,10871	1,22678
1971	1,0605	1,07122	1,14084
1972	1,0605	1,035	1,09761
1973 (salaire 1972/loon 1972) ...	1,0605	1,04	1,10292

Chaque année, les pensions ainsi calculées et les autres découlant des lois précédentes seront majorées d'un coefficient de 4 % au 1er janvier 1974 et au 1er janvier 1975 et ultérieurement de celui fixé par arrêté royal.

Pratiquement et indépendamment des indexations :

1° les pensions ayant pris cours avant 1973 seront majorées, compte non tenu des dispositions de la loi du 24 juin 1969, de 29,976 % au 1er janvier 1973 et de 35,175 % au 1er janvier 1974;

2° celles ayant pris cours en 1973 verront leur montant initial majoré de 4 % au 1er janvier 1974;

3° celles ayant pris cours en 1974 seront majorées au 1er janvier 1975 du coefficient fixé par arrêté royal. Il en sera de même pour les deux catégories précitées.

Le même processus sera appliqué pour les péréquations ultérieures.

Cette pratique constituera une adaptation plus logique des pensions à l'évolution des salaires.

Si le salaire servant de base au calcul des pensions des salariés n'est pas plafonné, il n'en est pas de même pour celui des appointés.

En raison de l'évolution rapide des salaires, l'employé se trouve lésé par rapport à l'ouvrier et les 75 % du salaire promérité sont pour lui un leurre.

Pour remédier à cette situation, le plafond des salaires est porté de 19 200 F par mois à 27 125 F, à l'indice 126,08.

En compensation des charges nouvelles que cette disposition entraîne, les salaires des années 1957 à 1972 atteignant les plafonds seront majorés de 10 %.

L'arrêté royal n° 50 a revu et uniformisé les salaires forfaitaires et fictifs des années 1955 à 1967 inclus qui, dans

Elk jaar zullen de aldus berekende pensioenen en de overige uit de vorige wetten voortvloeiende pensioenen vermeerderd worden met een coëfficiënt van 4 % per 1 januari 1974 en 1 januari 1975, en later met de bij koninklijk besluit vastgestelde coëfficiënt.

In de praktijk, en afgezien van de koppeling aan het indexcijfer :

1° zullen de pensioenen die vóór 1973 ingegaan zijn, met 29,976 % per 1 januari 1973 en met 35,175 % per 1 januari 1974 vermeerderd worden, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden met het bepaalde in de wet van 24 juni 1969;

2° zal het oorspronkelijk bedrag van de pensioenen die in 1973 ingegaan zijn, per 1 januari 1974 met 4 % vermeerderd worden;

3° zullen de pensioenen die in 1974 ingaan, per 1 januari 1975 worden vermeerderd met de bij koninklijk besluit vastgestelde coëfficiënt. Hetzelfde geldt voor beide voormelde categorieën.

De latere perekwaties zullen op dezelfde wijze gebeuren.

Die werkwijze betekent een meer logische aanpassing van de pensioenen aan de loonontwikkeling.

Het loon dat als basis dient voor de berekening van de pensioenen van de loontrekkenden wordt niet geplafoneerd, doch dat geldt niet voor de bedienden.

Door de snelle ontwikkeling van de lonen is de bediende benadeeld t.o.v. de arbeider, en de 75 % van het verdiende loon komen voor hem neer op een bedrag.

Daarom wordt de loongrens van 19 200 frank per maand op 27 125 frank tegen indexcijfer 126,08 gebracht.

Als compensatie voor de nieuwe lasten die uit die bepaling voortvloeien worden de lonen van de jaren 1957 tot 1972 die het plafond bereiken, met 10 % verhoogd.

Bij het koninklijk besluit n° 50 werden de forfaitaire en fictieve lonen van de jaren 1955 tot en met 1967 herzien

la loi du 3 avril 1962, équivalaient à la moyenne arithmétique des salaires annuels O.N.S.S. pour les hommes et pour les femmes.

Cette réforme n'est pas sans poser des problèmes pour l'application du nouveau principe. Pour obvier à ces difficultés, le projet prévoit que ces salaires forfaitaires et fictifs seront majorés de 30 % et non affectés des coefficients annuels précités.

La péréquation des salaires en lieu et place de l'ensemble de la pension, par un coefficient identique peut, soit dans le cas de carrières partielles couvrant les dernières années avant la mise à la retraite, soit dans le cas de salaires réduits dans les premières années après 1955 et fortement augmentés en fin de carrière, donner un résultat inférieur à celui qui a été établi sur base de la loi du 24 juin 1969.

La permission d'introduire la demande de pension un an avant sa prise de cours fait que pas mal de pensions dont la prise de cours se situe en 1973 ont déjà été notifiées. L'article 16 du projet préserve les droits acquis pour toutes les pensions prenant cours en 1973 dont la demande a été introduite avant la date de la publication de la présente loi, qu'elles aient ou non été suivies de notification à cette date.

Pour qu'il atteigne son objectif, le projet devra être accompagné d'une revalorisation du revenu garanti aux personnes âgées et de l'allocation complémentaire aux handicapés, faute de quoi de nombreux pensionnés modestes ne recevraient qu'une partie de la majoration et en seraient même privés.

L'indexation des barèmes fiscaux pour les pensionnés a fait l'objet d'interventions souvent répétées.

L'article 15 du projet règle le problème d'une manière définitive en alignant le montant de l'abattement de 50 000 F à l'évolution des pensions, y compris le pécule de vacances octroyé aux pensionnés.

Par cette disposition, les augmentations de pensions reviendront entièrement aux pensionnés.

Une clause de sauvegarde est aussi prévue afin d'éviter que, dans des cas exceptionnels, le nouveau mode de calcul des pensions prenant cours en 1973 ne conduise à accorder un montant de pension moins élevé qu'en vertu des dispositions antérieures au projet.

Le projet prévoit en effet certaines mesures dont l'application est envisagée avec effet rétroactif au 1er janvier, ce qui implique la révision de dossiers dont le nombre s'accroît chaque jour; il prévoit d'autre part un relèvement du plafond de cotisations à partir du 1er avril 1973 pour les employés et il importe à cet égard que le projet puisse être adopté en temps voulu.

Exposé du Ministre de la Prévoyance sociale.

Ce projet de loi a été déposé sur le bureau de la Chambre, le 22 novembre 1972 et l'un des buts qu'il poursuit a déjà été réalisé par l'article 16 de la loi de finances du 20 décembre 1972. Il s'agit de la majoration de 7,96 % des pensions en cours, à partir du 1er janvier 1973. Le Gouvernement propose toutefois par un amendement, d'abroger l'article 16 de la loi de finances dont le principe est repris dans l'article 1 du projet de loi. Cette mesure est proposée dans le souci, d'une part, de conserver une unité de présentation des textes légaux régissant les pensions des travailleurs salariés

et géométrisés; in de wet van 3 april 1962 stonden die lonen gelijk met het rekenkundige gemiddelde van de R.M.Z.-jaarlonen voor mannen en vrouwen.

Deze hervorming stelt problemen in verband met de toepassing van het nieuwe beginsel. Om deze moeilijkheden te ondervangen bepaalt het ontwerp dat die forfaitaire en fictieve lonen met 30 % verhoogd zullen worden en dat de bovengenoemde jaarlijkse coëfficiënten er niet zullen worden op toegepast.

De péréquation van de lonen — i.p.v. die van het hele pensioen — met een en dezelfde coëfficiënt kan hetzij voor de gedeeltelijke beroepsloopbanen welke betrekking hebben op de laatste jaren vóór de pensionering, hetzij voor lonen die in de eerste jaren na 1955 zijn verminderd en aanzienlijk zijn verhoogd aan het einde van de beroepsloopbaan, een resultaat opleveren dat hoger is dan hetgeen op basis van de wet van 24 juni 1969 is bereikt.

De mogelijkheid om de pensioenaanvraag één jaar vóór het pensioen ingaat in te dienen heeft ten gevolge dat heel wat pensioenen die in 1973 ingaan reeds zijn betekend. Artikel 16 van het ontwerp vrijwaart de verkregen rechten voor alle pensioenen die in 1973 ingaan en waarvoor de aanvraag vóór de datum van bekendmaking van deze wet is ingediend, ongeacht of zij al dan niet op die datum reeds betekend zijn.

Om zijn doel te bereiken zal het ontwerp gepaard moeten gaan met een herwaardering van het gewaarborgd inkomen voor de bejaarden en van de aanvullende tegemoetkoming aan de minder-validen; anders zouden talrijke kleine gepensioneerden slechts een gedeelte van de verhoging krijgen of zouden zij die zelfs niet genieten.

De indexering van de belastingschalen voor de gepensioneerden is dikwijls ter sprake gebracht.

Artikel 15 van het ontwerp regelt dit probleem op afdoende wijze door het bedrag van de aftrek van 50 000 frank aan de ontwikkeling van de pensioenen, vakantiegeld voor de gepensioneerden inbegrepen, aan te passen.

Dank zij deze bepaling zal de pensioenverhoging helemaal aan de gepensioneerden ten goede komen.

Er is ook in een vrijwaringsclausule voorzien, ten einde te vermijden dat de nieuwe berekeningswijze van de in 1973 ingaande pensioenen in uitzonderlijke gevallen ten gevolge zou hebben dat een kleiner bedrag wordt toegekend dan het geval was krachtens de vroegere bepalingen.

Het ontwerp voorziet immers in een aantal maatregelen die waarschijnlijk met terugwerkende kracht tot 1 januari zullen worden toegepast; dit impliceert een herziening van dossiers, die met de dag groter in aantal worden; verder voorziet het ontwerp in een verhoging van de maximumgrens van de bijdragen vanaf 1 april 1973 voor de bedienden; derhalve moet het op tijd goedgekeurd worden.

Uiteenzetting van de Minister van Sociale Voorzorg.

Dit wetsontwerp werd bij de Kamer ingediend op 22 november 1972; een van de doeleinden is reeds verwezenlijkt door artikel 16 van de financiewet van 20 december 1972. Het gaat om de verhoging, met ingang van 1 januari 1973, van de lopende pensioenen met 7,96 %. Bij wijze van amendement stelt de Regering evenwel de opheffing voor van artikel 16 van de financiewet, waarvan het principe is overgenomen in artikel 1 van het wetsontwerp, enerzijds met het oog op eenvormigheid in de wetteksten betreffende de pensioenen der loontrekkenden en, anderzijds, omdat dit arti-

et d'autre part, parce que cet article détermine de manière plus précise la façon dont la majoration doit être appliquée pour rester dans la ligne des majorations qui se sont succédé depuis 1969.

Les autres aspects du projet restent à concrétiser. Ils tendent à instaurer un mécanisme d'adaptation du montant des pensions à l'évolution du bien-être général, le but poursuivi étant de remédier à la dégradation progressive du montant des pensions, que l'on constate lorsqu'on les compare à l'évolution de la prospérité générale, et plus particulièrement à l'évolution des salaires moyens des travailleurs actifs.

Le projet réalise certains points de l'accord politique entre les partis gouvernementaux, dont le chapitre consacré à la politique des prestations sociales dispose notamment :

« Les travailleurs salariés, qui consentent d'importants efforts en cotisation durant leur vie active, verront leur régime de pensions amélioré de manière telle qu'au terme d'une période transitoire de trois ans, leur pension puisse atteindre 75 % (ménage) ou 60 % (isolés et veuves) de leur salaire moyen de carrière. »

« Les travailleurs déjà admis à la retraite bénéficieront aussi d'une revalorisation de leur pension, qui tienne compte de l'évolution de la prospérité générale. »

Ce projet tend en effet à instaurer, à partir du 1er janvier 1973, un mécanisme double destiné à compléter sur un point important, le régime de pension des travailleurs salariés tel qu'il a été créé par l'arrêté royal n° 50.

L'objectif à atteindre est de remédier à la dégradation au fil du temps du montant des pensions, non plus d'une manière empirique comme on a dû le faire jusqu'ici, mais en considérant désormais le problème dès sa source. Le projet découle en fait des considérations suivantes.

La dégradation du montant des pensions trouve son origine dans le fait que l'indice des prix à la consommation qui est utilisé à la fois pour revaloriser les pensions en cours et pour rendre actuelles les rémunérations de carrière servant de base au calcul des nouvelles pensions, a évolué beaucoup moins rapidement que les revenus moyens des travailleurs actifs. Ceci a pu être constaté d'une manière permanente depuis 1955, année à dater de laquelle les rémunérations réelles des salariés sont enregistrées à leur compte individuel. On a également pu constater que c'est à concurrence de 4 % l'an environ, en moyenne, que les salaires réels ont progressé plus rapidement que l'indice des prix à la consommation.

Une double conséquence en résulte :

a) les pensions nouvelles sont nettement inférieures à ce qu'elles devraient être théoriquement : 75 % (ménages) ou 60 % (isolés) du salaire moyen de carrière, dûment actualisé. En effet, la revalorisation des salaires pris en compte étant insuffisante, on constate que les pensions moyennes sont nettement inférieures aux 75 % ou 60 % des salaires moyens observés au cours de l'année où elles sont calculées;

b) une fois calculées, les pensions sont liées, après leur prise de cours, à l'évolution de l'indice des prix à la consommation, c'est-à-dire à un coefficient qui évolue moins rapidement que les revenus moyens des travailleurs actifs.

kel nauwkeuriger aangeeft hoe de verhoging moet worden toegepast om in de lijn te blijven van de verhogingen die sedert 1969 werden toegekend.

De andere aspecten van het ontwerp vergen enige toelichting. Daarmede wordt beoogd een regeling in te voeren waarbij het bedrag van de pensioenen wordt aangepast aan de ontwikkeling van het algemeen welzijn. Het doel dat daarbij wordt nagestreefd is het tegengaan van de geleidelijke ontwaarding van de pensioenen, die men constateert wanneer men ze vergelijkt met de ontwikkeling van het algemeen welzijn, inzonderheid met de ontwikkeling van het gemiddelde loon der actieve werknemers.

Het ontwerp realiseert sommige punten uit het politiek akkoord tussen de regeringspartijen, waarvan het hoofdstuk betreffende het beleid inzake sociale verstrekkingen o.m. bepaalt :

« De pensioenregeling van de werknemers, die zolang zij werken belangrijke inspanningen doen inzake bijdragen, zal derwijze worden verbeterd dat na een overgangperiode van drie jaar hun pensioen 75 % (gezin) of 60 % (alleenstaanden en weduwen) zou kunnen bereiken van het gemiddelde loon van hun loopbaan. »

« Het pensioen van de reeds op rust gestelde werknemers zal eveneens worden geherwaardeerd op een wijze die rekening houdt met de ontwikkeling van de algemene voorspoed. »

Het ontwerp heeft immers tot doel vanaf 1 januari 1973 een tweevoudige regeling in te voeren die bestemd is om op een substantieel punt het stelsel der werknemerspensioenen zoals het door het koninklijk besluit n° 50 werd ingesteld, aan te vullen.

Het doel dat moet worden bereikt is de geleidelijke ontwaarding van de pensioenen tegen te gaan, niet meer op een empirische wijze zoals tot nog toe steeds diende te geschieden, maar door het probleem vanaf zijn ontstaan aan te pakken. Feitelijk steunt het ontwerp op de volgende overwegingen.

De ontwaarding van de pensioenen is te wijten aan het feit dat het indexcijfer der consumptieprijzen dat toegepast wordt zowel voor de herwaarding van de lopende pensioenen als voor het actualiseren van de beroepsbezoldigingen die in aanmerking worden genomen voor het berekenen van de nieuwe pensioenen, zich veel minder snel heeft ontwikkeld dan de gemiddelde inkomens van de actieve bevolking. Dat kon sedert 1955, vanaf welk jaar de werkelijke bezoldiging der werknemers in hun individuele rekening wordt ingeschreven, op een permanente wijze worden vastgesteld. Men heeft tevens kunnen vaststellen dat het naar rata van gemiddeld ongeveer 4 % per jaar is dat de werkelijke lonen sneller zijn gestegen dan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Een tweeledig gevolg vloeit hieruit voort :

a) de nieuwe pensioenen zijn merklijk lager dan wat zij theoretisch zouden moeten zijn : 75 % (gezinnen) of 60 % (alleenstaanden) van het gemiddeld degelijk geactualiseerde loon van de loopbaan. Inderdaad, vermits de in aanmerking genomen herwaarding van de lonen ontoereikend is, wordt vastgesteld dat de gemiddelde pensioenen merklijk lager zijn dan 75 % of 60 % van de gemiddelde lonen, beschouwd gedurende het jaar waarin zij berekend worden;

b) eens berekend, worden de pensioenen, nadat ze zijn ingegaan, gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen, dat wil zeggen aan een coëfficiënt die minder snel evolueert dan de gemiddelde inkomens van de actieve bevolking.

C'est pourquoi le projet tend à instaurer, à partir du 1er janvier 1973, un mécanisme devant conduire à remédier aux deux critiques énoncées ci-avant, l'objectif final étant d'aboutir à ce que :

- les pensions en cours évoluent de la même manière que le niveau de vie général (revenus moyens des travailleurs actifs);
- les pensions nouvelles soient calculées sur des rémunérations de carrière dûment revalorisées, compte tenu de l'évolution constatée quant aux revenus moyens des travailleurs actifs.

Comme il apparaît qu'un tel objectif n'est réalisable que progressivement, le projet contient les modalités suivantes :

a) à partir du 1er janvier 1973, un nouveau mécanisme de calcul des pensions nouvelles est proposé, incluant une revalorisation des rémunérations réelles de carrière prises en compte pour le calcul de la pension. Cette revalorisation sera opérée en 1973, par l'application d'un coefficient annuel de 1,0325, en surplus de l'indexation. Ce coefficient sera appliqué autant de fois qu'il y a d'années séparant l'année de carrière considérée, de celle qui précède la prise de cours de la pension.

Parallèlement, le montant de base de la partie forfaitaire de la pension (années antérieures à 1955 pour les travailleurs salariés, à 1958 pour les employés et à 1968 pour les ouvriers mineurs) demeurera uniformément majoré de 30 % (30 % équivalant au montant actuel, majoré de 7,96 % comme en bénéficient les pensions ayant pris cours avant le 1er janvier 1973).

b) Au 1er janvier 1974, il est proposé de majorer toutes les pensions en cours de 4 % (y compris celles qui ont pris cours en 1973). Quant aux nouvelles pensions prenant cours en 1974, elles seront calculées sur des rémunérations réelles de carrière revalorisées, en surplus de l'indice des prix à la consommation, à raison de 1,035 l'an, tandis que les années forfaitaires seront prises en compte au même taux que pour les pensions ayant pris cours en 1973 mais majoré de 4 %.

A partir du 1er janvier 1975, il est proposé que le Roi fixe :

- a) le coefficient annuel de revalorisation applicable aux pensions en cours;
- b) le coefficient de revalorisation à appliquer aux rémunérations réelles de carrière, en surplus de l'indice des prix à la consommation, pour le calcul des pensions nouvelles;
- c) le coefficient de revalorisation à appliquer aux rémunérations forfaitaires.

Cette délégation au Roi est proposée compte tenu de l'avis émis par le Conseil national du Travail. Celui-ci poursuit actuellement son étude, notamment sur la définition de l'étalon de référence qui devra exprimer l'évolution du bien-être général lorsque le régime de croisière sera atteint, ainsi que sur les modalités de réalisation de ce régime de croisière.

Toutefois, afin de fixer les idées quant à la situation et à l'évolution financière du régime, les hypothèses suivantes ont été adoptées pour l'année 1975 pour l'établissement du plan de financement :

a) au 1er janvier 1975 : majoration générale des pensions déjà en cours, de 4 %;

Daarom strekt het ontwerp ertoe vanaf 1 januari 1973 een regeling in te voeren die tegemoet moet komen aan de twee hiervoren aangehaalde bezwaren, terwijl het uiteindelijk doel erin bestaat te bereiken dat :

- de lopende pensioenen op dezelfde wijze zouden evolueren als het algemene levenspeil (gemiddelde inkomens van de actieve werknemers);
- de nieuwe pensioenen zouden worden berekend op basis van degelijk geherwaardeerde bezoldigingen van de loopbaan, rekening houdend met de vastgestelde evolutie van de gemiddelde inkomens van de actieve werknemers.

Daar blijkt dat een dergelijke doelstelling slechts geleidelijk kan worden verwezenlijkt, worden in het ontwerp volgende maatregelen voorgesteld :

a) met ingang van 1 januari 1973 wordt een nieuw systeem van berekening van de nieuwe pensioenen ingesteld, dat een herwaardering van de voor het berekenen van het pensioen in aanmerking genomen werkelijke bezoldigingen van de loopbaan insluit. Deze herwaardering zal in 1973 worden verricht door toepassing van een jaarlijkse coëfficiënt van 1,0325, boven de indexatie. Deze coëfficiënt zal zo dikwijls worden toegepast als er jaren zijn die het in aanmerking genomen jaar van de loopbaan scheiden van het jaar dat voorafgaat aan dat waarin het pensioen ingaat.

Tevens zal het basisbedrag van het forfaitair gedeelte van het pensioen (jaren vóór 1955 voor de arbeiders, vóór 1958 voor de bedienden en vóór 1968 voor de mijnwerkers) eenvormig verhoogd blijven met 30 % (30 % overeenstemmend met het huidige bedrag, verhoogd met 7,96 % zoals voor de pensioenen die vóór 1 januari 1973 zijn ingegaan).

b) Tegen 1 januari 1974 wordt voorgesteld alle lopende pensioenen met 4 % te verhogen (inclusief die welke in 1973 zijn ingegaan). De nieuwe pensioenen die in 1974 ingaan, zullen worden berekend op de werkelijke bezoldigingen van de loopbaan, boven het indexcijfer der consumptieprijzen geherwaardeerd ten belope van 1,035 per jaar, terwijl de forfaitaire jaren in aanmerking zullen worden genomen tegen hetzelfde bedrag als voor de pensioenen die in 1973 zijn ingegaan, doch verhoogd met 4 %.

Er wordt voorgesteld dat de Koning vanaf 1 januari 1975 de volgende coëfficiënten zou vaststellen :

- a) de jaarlijkse herwaarderingscoëfficiënt die van toepassing is op de lopende pensioenen;
- b) de herwaarderingscoëfficiënt die toegepast moet worden op de werkelijke bezoldigingen van de loopbaan, boven het indexcijfer der consumptieprijzen, voor het berekenen van de nieuwe pensioenen;
- c) de herwaarderingscoëfficiënt die toegepast moet worden op de forfaitaire lonen.

Deze opdracht aan de Koning wordt voorgesteld ingevolge het advies van de Nationale Arbeidsraad. Deze zet thans zijn studie voort, onder meer in verband met het bepalen van de referentemaatstaf die de evolutie van het algemeen welzijn moet uitdrukken wanneer de regeling op gang gebracht zal zijn, evenals de maatregelen welke hiertoe genomen moeten worden.

Ten einde evenwel de ideeën beter te omlijnen wat de toestand en de financiële ontwikkeling van de regeling betreft, werden, louter bij wijze van inlichting, voor het opmaken van het financieringsplan de volgende maatregelen voor 1975 in uitzicht gesteld :

a) op 1 januari 1975 : algemene verhoging met 4 % van de reeds lopende pensioenen;

b) pour les pensions nouvelles prenant cours en 1975, les rémunérations forfaitaires seraient majorées de 4 % par rapport à leur niveau de l'année précédente, tandis que pour les rémunérations réelles de carrière, on appliquerait (1,375)ⁿ.

Le mécanisme envisagé s'inspire largement des travaux qui se sont déroulés au sein du Conseil national du Travail, et les coefficients proposés répondent au double objectif :

a) de réaliser la promesse de porter les pensions forfaitaires à 90 000 francs indexés;

b) de définir la phase de démarrage du mécanisme de liaison des pensions à l'évolution du niveau de vie général, en ne créant pas de hiatus importants entre les pensions des générations successives.

Ainsi, le principe d'une pension individualisée selon les rémunérations de carrière et l'apport contributif de chacun sera sauvegardé, comme l'ont souhaité unanimement les organisations représentatives des travailleurs salariés au sein du Conseil national du Travail, étant entendu qu'un effort est par ailleurs envisagé par le Gouvernement en ce qui concerne les prestations accordées en application de la loi sur le revenu garanti aux personnes âgées.

En ce qui concerne le financement, il est proposé :

a) de relever, à partir du 1er avril 1973, le plafond des rémunérations servant de base au calcul des cotisations des employés et des marins, de 19 575 francs jusqu'au niveau du plafond appliqué pour les soins de santé, soit 27 650 francs par mois à l'indice 128,60.

En contrepartie, il est proposé de continuer à mettre en pratique, pour les années 1968 à 1972 inclusivement, la majoration de 10 % appliquée dès à présent aux rémunérations de carrière de 1957 à 1967 qui atteignent le plafond, pour le calcul de la pension des employés;

b) de compléter la subvention forfaitaire de l'Etat, d'un montant correspondant au défaut de cotisation des chômeurs.

Ce système, déjà prévu pour l'assurance-maladie, trouve sa justification dans le fait que les périodes de chômage interviennent, moyennant une rémunération fictive, dans le calcul du montant des pensions et que, par contre, les recettes du secteur des pensions qui proviennent essentiellement des cotisations des travailleurs actifs, ne contiennent aucune contrepartie pour ces prestations, de manière telle que le financement du régime est directement exposé aux aléas de la conjoncture et du niveau de l'emploi.

Il est proposé de prévoir l'octroi d'une telle subvention à raison de 25 % en 1974, 50 % en 1975, 75 % en 1976 et au taux plein à partir de 1977.

Par ailleurs, le projet contient une disposition destinée à garantir l'exonération fiscale des pensions qui ne dépassent pas le montant des pensions forfaitaires des ménages d'ouvriers, lorsque les pensions constituent le seul revenu des bénéficiaires.

Enfin, le projet reprend quelques dispositions diverses, qui ont essentiellement pour but d'adapter le texte de la loi, à l'évolution des faits, ou de la mettre en concordance avec d'autres textes légaux arrêtés récemment. L'analyse des articles éclaire chacune de ces dispositions.

b) voor de nieuwe pensioenen die in 1975 ingaan, zouden de forfaitaire lonen verhoogd worden met 4 % ten opzichte van hun niveau van het vorige jaar, terwijl op de werkelijke bezoldigingen van de loopbaan (1,375)ⁿ zou worden toegepast.

De in uitzicht gestelde regeling is goeddeels ingegeven door de werkzaamheden van de Nationale Arbeidsraad en de voorgestelde coëfficiënten beantwoorden aan een tweevoudig doel :

a) inlossing van de belofte, de forfaitaire pensioenen op 90 000 frank (gekoppeld aan het indexcijfer) te brengen;

b) het beginstadium van het mechanisme van koppeling van de pensioenen aan de evolutie van het algemeen levenspeil te definiëren zonder belangrijke leemten te veroorzaken tussen de pensioenen van de opeenvolgende generaties.

Aldus zal, zoals de representatieve werknemersorganisaties in de Nationale Arbeidsraad eenparig hebben gevraagd, het principe van een geïndividualiseerd pensioen volgens de bezoldiging van de loopbaan en de inbreng van eenieder worden gevrijwaard, met dien verstande dat er daarenboven een inspanning wordt overwogen in verband met de uitkeringen die verleend worden bij toepassing van de wet op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden.

Wat de financiering betreft, wordt voorgesteld :

a) vanaf 1 april 1973 het plafond van de lonen waarop de bijdragen van de bedienden en de zeelieden worden berekend, te verhogen van 19 575 frank tot het niveau van het plafond dat wordt toegepast voor de geneeskundige verzorging, namelijk 27 650 frank per maand tegen indexcijfer 128,60.

Daartegenover wordt voorgesteld voor de jaren 1968 tot en met 1972 de verhoging met 10 %, die nu reeds wordt toegepast op de bezoldigingen van de loopbaan van 1957 tot 1967 die het plafond bereiken, te blijven toepassen bij de berekening van het bediendenpensioen;

b) de forfaitaire rijkstoelage aan te vullen met een bedrag dat overeenstemt met de ontbrekende bijdragen van de werklozen.

Dit systeem bestaat reeds voor de ziekteverzekering, en het is ten volle verantwoord door het feit dat de werkloosheidstijdvakken in aanmerking worden genomen voor het berekenen van het bedrag der pensioenen, op grond van een fictief loon, en dat daarentegen de ontvangsten van het stelsel, die hoofdzakelijk voortkomen van de bijdragen van de actieve werknemers, geen enkele tegenwaarde bevatten voor deze prestaties, zodat de financiering rechtstreeks blootgesteld is aan de wisselvalligheden van de conjunctuur en het niveau van de tewerkstelling.

Er wordt voorgesteld in een dergelijke toelage te voorzien, naar rata van 25 % in 1974, 50 % in 1975, 75 % in 1976 en van het volle bedrag vanaf 1977.

In het ontwerp komt overigens een bepaling voor waarbij voor de pensioenen waarvan de bedragen de forfaitaire arbeidersgezinspensioenen niet overschrijden, fiscale vrijstelling wordt gewaarborgd in de gevallen waarin de pensioenen het enige inkomen van de gerechtigden uitmaken.

Ten slotte zijn in het ontwerp enkele bepalingen van uiteenlopende aard opgenomen; zij hebben vooral tot doel de wettekst aan de ontwikkeling van de feiten aan te passen of hem met andere onlangs van kracht geworden wetteksten in overeenstemming te brengen. Bij de bespreking van de artikelen wordt ieder van die bepalingen toegelicht.

Discussion générale.

Plusieurs membres s'intéressent au parallélisme entre le revenu garanti aux personnes âgées et/ou l'allocation aux handicapés et les pensions. L'augmentation de ces dernières doit s'accompagner d'une revalorisation des premières, si l'on veut que les plus déshérités voient leur situation améliorée.

Le Ministre répond que des arrêtés royaux qui seront examinés prochainement en Conseil des Ministres prévoient des augmentations à la fois pour les allocations en faveur des handicapés et pour le revenu garanti. Le montant de ce dernier sera non seulement majoré de 10 % mais celui des ressources immunisées et le plafond du cumul pension-revenu garanti seront améliorés sensiblement.

En ce qui concerne le sort des bénéficiaires du revenu garanti à qui la loi de finances n'a rien apporté, il est répondu que l'effet rétroactif des nouvelles dispositions envisagées régularisera leur situation avec effet au 1er janvier 1973.

Un membre regrette que la subvention de l'Etat pour les cotisations des chômeurs soit étalée sur quatre années par un amendement gouvernemental, ce qui réduira les moyens de l'O.N.P.T.S.

Il lui est répondu que cet amendement est dû à diverses considérations d'ordre financier mais que, de toute manière, le plan de financement devra être revu à partir de 1975.

Examen des articles.

Article premier.

Bien que la loi de finances ait augmenté les pensions de 7,96 %, le défaut de référence aux lois auxquelles cette majoration se rapporte risque de léser certains pensionnés, si on devait supprimer cet article 1er, comme le propose M. Plasman (*Doc. n° 451/2*).

L'abrogation de l'article 16 de la loi de finances du 20 décembre 1972 proposée par le nouvel article 17 du Gouvernement nécessite d'ailleurs le maintien de l'article 1er.

L'article 1er a été adopté à l'unanimité après que M. Plasman eut retiré son amendement.

Art. 2.

Cet article majore de 10 % les appointements qui, au cours des années 1968, 1969, 1970, 1971 et 1972 atteignaient le plafond limitant le pouvoir de retenue des cotisations pour le calcul de la pension de ces années.

Les rémunérations plafonnées qui doivent aussi être indexées, seront donc portées respectivement pour :

1968 : $161\,700 \times 1,1 = 177\,870$
 1969 : $190\,200 \times 1,1 = 209\,220$
 1970 : $204\,600 \times 1,1 = 225\,060$
 1971 : $212\,625 \times 1,1 = 233\,888$
 1972 : $224\,775 \times 1,1 = 247\,235$

Pour les pensions prenant cours en 1973, le plafond 1972 sera de $212\,625 \times 1,04$ à majorer de 10 %, soit 243 243 à adapter à l'indice 126,08.

Algemene bespreking.

Verscheidene vragen worden gesteld in verband met het parallelisme tussen het gewaarborgd inkomen voor de bejaarden en/of de uitkeringen voor minder-validen, enerzijds en de pensioenen anderzijds. Wanneer deze laatste stijgen, moeten de eerste gerevalueerd worden indien men de toestand van de minstbedeelden wil verbeteren.

De Minister antwoordt dat in de Ministerraad eerlang koninklijke besluiten aan de orde zullen komen, waarbij zowel de uitkeringen voor minder-validen als het gewaarborgd inkomen verhoogd worden. Dit laatste zal niet alleen met 10 % stijgen, maar het bedrag van de vrijgestelde inkomsten en het plafond van de samenvoeging van het pensioen en het gewaarborgd inkomen zal aanzienlijk verbeterd worden.

Wat betreft het lot van de gerechtigden op het gewaarborgd inkomen, die in het raam van de financiewet niets ontvangen hebben, wordt geantwoord dat hun toestand, dank zij de terugwerkende kracht van de geplande nieuwe regeling, vanaf 1 januari 1973 geregulariseerd zal worden.

Een lid betreurt dat de rijkssubsidie voor de bijdragen van de werklozen ten gevolge van het regeringsamendement over vier jaar gespreid wordt. Dit zal de financiële middelen van de R.V.W.P. verminderen.

De Minister antwoordt dat het bedoelde amendement ingegeven is door diverse financiële motieven, maar dat het financieringsplan in elk geval vanaf 1975 zal moeten worden herzien.

Bespreking van de artikelen.

Artikel 1.

Niettegenstaande de pensioenen ingevolge de financiewet met 7,96 % verhoogd werden, bestaat het gevaar dat, aangezien niet gezegd wordt op welke wetten deze verhoging slaat, sommige gepensioneerden benadeeld worden indien men dit artikel mocht weglaten zoals door de heer Plasman voorgesteld wordt (*Stuk n° 451/2*).

De door het nieuwe artikel 17 van de Regering voorgestelde opheffing van artikel 16 van de financiewet van 20 december 1972 vergt trouwens het behoud van artikel 1.

Nadat de heer Plasman zijn amendement heeft ingetrokken wordt artikel 1 eenparig aangenomen.

Art. 2.

Door dit artikel worden de bezoldigingen die gedurende de jaren 1968, 1969, 1970, 1971 en 1972 het plafond voor de afhouding van de bijdragen bij de berekening van het pensioen voor die jaren bereikten, met 10 % verhoogd.

De geplafonneerde bezoldigingen die ook aan het indexcijfer gekoppeld moeten worden, zullen dus respectievelijk op de volgende bedragen gebracht worden voor :

1968 : $161\,700 \times 1,1 = 177\,870$
 1969 : $190\,200 \times 1,1 = 209\,220$
 1970 : $204\,600 \times 1,1 = 225\,060$
 1971 : $212\,625 \times 1,1 = 233\,888$
 1972 : $224\,775 \times 1,1 = 247\,235$

Voor de pensioenen die in 1973 ingaan, zal het plafond $212\,625 \times 1,04$ zijn, verhoogd met 10 %, d.i. 243 243; dit bedrag moet dan aan het indexcijfer 126,08 aangepast worden.

Un membre pose la question de savoir si les dispositions de cet article valent également pour la pension de survie qui, après l'octroi d'une indemnité d'adaptation, prend cours pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 1973.

La réponse du Ministre est affirmative.

L'article 2 est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 3.

La technique de cet article a été largement explicitée dans la partie introductive du rapport.

Le dernier alinéa du § 4 précise que la réévaluation est appliquée avant le retrait de la pension à défalquer lors de l'application de la présomption d'activité professionnelle pour les années 1926-1945 et le calcul du plafond de la pension de retraite et de survie.

Pratiquement, cela signifie :

dans le 1er cas, que la présomption d'activité professionnel pour la période de 1926 à 1945 est cumulée avec une pension prévue à l'article 11, alinéa 4. La pension totale était de 90 000 francs, l'autre pension s'élevait à 20 000 francs; un montant de 70 000 francs était donc liquidé. La majoration de 4 % s'appliquera aux 90 000 francs et l'on paiera 93 600—20 000 francs, soit 73 600 francs et non 70 000 francs $\times 1,04 = 72 800$ francs;

dans le 2e cas, que le droit à la pension de survie est de 80 000 francs; le plafond est donc de 88 000 francs; la pension autre que celle qui serait octroyée en vertu du régime des travailleurs salariés est de 30 000 francs. Le droit à la pension de survie est donc ramené à 58 000 francs.

La majoration de 4 % s'effectuera sur les 80 000 francs, soit 83 200 francs; le plafond deviendra 91 520 francs et la pension de survie sera de 61 520 francs et non de 58 000 francs $\times 1,04$ soit 60 320 francs.

Un amendement de M. Plasman (*Doc.* n° 451/2) a été déposé à cet article. Tout en déclarant que le projet rectifie certaines anomalies, M. Plasman constate que des lacunes subsistent néanmoins. Le fossé séparant les anciens pensionnés des nouveaux continue à se creuser. Les coefficients proposés ne permettent pas d'atteindre les 75 % du salaire moyen en 1975.

L'amendement tenant compte de l'évolution réelle des salaires depuis 1955 pour déterminer à la fois les coefficients de péréquation des montants forfaitaires et des salaires, M. Plasman considère qu'il est de nature à valoir à échéance les 75 % revendiqués.

Conscient des lacunes que présente le § 7 qu'il propose en ce qui concerne les femmes, il demande que celui-ci soit modifié.

Le nombre de dossiers résultant de la revision d'office de toutes les pensions ayant pris cours à partir du 1er janvier 1962 n'est pas, selon lui, impressionnant, leur régularisation devant intervenir de toute manière.

L'auteur de l'amendement est persuadé que la revision pourrait être effectuée en une année.

Un membre lui demande de retirer son amendement. Les cotisations forment l'essentiel du financement : 60 milliards en 1973 pour une subvention de l'Etat de 10 milliards. Toutes les améliorations ont été permises par un effort complémentaire des travailleurs actifs. Les syndi-

catenaires demandent que la revision soit effectuée en une année. Un lid vraagt of het bepaalde in dit artikel ook geldt voor het overlevingspensioen dat na het verlenen van een aanpassingsuitkering voor de eerste maal en ten vroegste op 1 januari 1973 ingaat.

Het antwoord van de Minister luidt bevestigend.

Artikel 2 wordt op 1 onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 3.

De technische zijde van dit artikel werd breedvoerig uiteengezet in het inleidende gedeelte van het verslag.

Het laatste lid van § 4 bepaalt dat de herwaardering toegepast wordt vóór de aftrek van het pensioen dat in mindering moet gebracht worden bij de toepassing van het vermoeden van beroepsactiviteit voor de jaren 1926-1945 en de berekening van het plafond van het rust- en overlevingspensioen.

Praktisch gezien betekent zulks dat :

in het eerste geval het vermoeden van de uitoefening van een beroepsactiviteit tijdens de periode 1926-1945 wordt samengevoegd met een in artikel 11, vierde lid, bedoeld pensioen. Het totale pensioen bedroeg 90 000 frank, het andere pensioen 20 000 frank; dus werd een bedrag van 70 000 frank uitbetaald. De verhoging met 4 % is van toepassing op het bedrag van 90 000 frank en het pensioen zal 93 600 frank—20 000 frank, d.i. 73 600 frank bedragen en niet 70 000 frank $\times 1,04 = 72 800$ frank;

in het 2^e geval het overlevingspensioen van de gerechtigde 80 000 frank bedraagt; het maximumbedrag is dus 88 000 frank; het andere overlevingspensioen dan het pensioen dat zou worden toegekend krachtens de regeling voor werknemers, bedraagt 30 000 frank. Het recht op overlevingspensioen wordt derhalve verminderd tot 58 000 frank.

De verhoging met 4 % wordt toegepast op 80 000 frank, wat 83 200 frank geeft; het maximumbedrag wordt 91 520 frank en het overlevingspensioen 61 520 frank, niet 58 000 frank $\times 1,04$ of 60 320 frank.

Op dit artikel stelt de heer Plasman een amendement voor (*Stuk* n° 451/2). De heer Plasman erkent dat het ontwerp sommige anomalieën rechtekt, maar hij constateert dat bepaalde leemten blijven bestaan. Het verschil tussen de vroeger toegekende pensioenbedragen en de huidige blijft steeds aangroeien. Met de voorgestelde coëfficiënten is het niet mogelijk 75 % van het gemiddelde loon te bereiken tegen 1975.

Aangezien het amendement rekening houdt met de werkelijke ontwikkeling van de lonen sedert 1955 om de péréquatiecoëfficiënten zowel van de forfaitaire bedragen als van de lonen te bepalen, meent de heer Plasman dat daarmee op termijn wordt tegemoet gekomen aan de eis van een pensioen van 75 % van het loon.

Hij beseft de leemten van wat hij in § 7 voor de vrouwen voorstelt en daarom vraagt hij dat zijn tekst wordt gewijzigd.

Het aantal dossiers dat moet worden behandeld ingevolge de ambtshalve herziening van alle pensioenen die na 1 januari 1962 zijn ingegaan, is naar zijn mening niet zo indrukwekkend; de regularisatie ervan moet trouwens in elk geval gebeuren.

De auteur van het amendement is ervan overtuigd dat de herziening in één jaar tijds kan worden afgewerkt.

Een lid vraagt hem het amendement in te trekken. De bijdragen vormen het belangrijkste gedeelte van de financiering : 60 miljard in 1973, tegenover een staatstoelage van 10 miljard. Alle in de pensioenregeling aangebrachte verbeteringen werden mogelijk gemaakt dank zij bijkomende

cats se sont prononcés pour le maintien des caractéristiques essentielles du régime actuel : durée et rémunérations cotisées, c'est-à-dire selon l'importance de l'effort contributif. Le projet en discussion a reçu leur accord en attendant la suite des travaux du Conseil national du Travail.

La pension des anciens travailleurs qui était de 26 000 francs en 1955 a progressé plus rapidement que les salaires. $93\,640 : 26\,000 = 3,598$, alors que, selon l'amendement, le coefficient de péréquation pour les rémunérations de 1955 est de 3,071. Les modes de calcul ont beaucoup évolué et les conditions d'octroi sont devenues de plus en plus sévères de manière telle que d'aucuns, qui ont pu obtenir une pension complète avant 1962, n'obtiendraient, aux conditions actuelles, qu'une pension partielle d'un montant nettement inférieur. Est-ce à dire que rien ne doit être fait pour les anciens travailleurs ? La réforme proposée illustre à suffisance que le souci général est de procurer à tous une pension décente, qu'il est souhaitable d'ailleurs d'améliorer encore dans la mesure du possible.

Selon l'amendement proposé, les femmes recevront pendant quatre ans une pension inférieure à celle qui leur était octroyée en 1972. D'autres pensionnés risquent la même mésaventure. Les veuves d'avant 1973 recevraient une pension de quelque 21 % inférieure à celle qu'obtiendront les veuves pensionnées à partir de 1973.

Quant à la revision de quelque 700 000 à 800 000 dossiers que l'amendement entraîne, contrairement à ce que l'auteur estime, elle demanderait une vingtaine d'années et accumulerait des retards dans le paiement des nouveaux pensionnés. Le retard dans l'adoption du projet dû à la crise gouvernementale oblige à la revision de 25 000 dossiers dont la prise de cours se situe en 1973; pour le combler, les services auront besoin de toute l'année en cours.

Aucun plan de financement n'est joint à l'amendement. Les charges qu'il entraîne à partir de 1977 sont lourdes et impossibles à supporter sans revision du mode de financement. Pour s'en convaincre, il suffit d'examiner le plan de financement du projet. Celui-ci entraîne déjà dès 1975 un mali d'exercice de 630 millions.

L'auteur de l'amendement répond que si l'effort de cotisations des anciens travailleurs a été moindre, il n'en demeure pas moins qu'on leur doit énormément. Ce que les travailleurs indépendants pensionnés reçoivent sans avoir cotisé doit valoir un avantage identique aux anciens travailleurs salariés.

Quant au financement, les majorations sont étalées sur quatre ans : à défaut d'actuaire, l'auteur de l'amendement ne peut cependant établir un plan de financement.

Plusieurs membres demandent que le problème soulevé par l'amendement de M. Plasman soit étudié et que le Conseil national du Travail reprenne son examen au plus tôt.

Ils se déclarent d'accord avec le texte du projet.

Le Ministre signale qu'il est attentif au pouvoir d'achat des anciens pensionnés mais qu'il est dangereux d'improviser en la matière. Il ne faudrait pas, pour remédier à d'éventuelles anomalies, en créer de nouvelles ou provoquer des injustices. Le Conseil national du Travail sera invité à terminer ses travaux dans les meilleurs délais.

inspanningen van de actieve werknemers. De vakverenigingen hebben zich uitgesproken voor het behoud van de essentiële kenmerken van de huidige regeling : bijdragen volgens de duur van het werk en het verdiende loon, d.w.z. volgens de betaalde bijdragen. Zij hebben hun instemming betuigd met het ontwerp in afwachting dat de Nationale Arbeidsraad met zijn werkzaamheden verder gaat.

Het pensioen van de vroegere werknemers, dat 26 000 frank bedroeg in 1955, is sneller gestegen dan de lonen. $93\,640 : 26\,000 = 3,598$, terwijl de péréquatiecoëfficiënt van de lonen, volgens het amendement, 3,071 bedraagt. In de berekeningswijze is heel wat verandering gekomen en de toekenningsvoorwaarden zijn steeds strenger geworden, zodat sommigen, die vóór 1962 een volledig pensioen hebben kunnen verkrijgen, onder de huidige voorwaarden slechts een gedeeltelijk pensioen zouden bekomen, dat merkkelijk lager ligt. Betekent zulks dat niets moet worden gedaan voor de vroegere werknemers ? Uit de voorgestelde hervorming blijkt voldoende dat het de bedoeling is aan allen een behoorlijk pensioen te bezorgen en het is ten andere wenselijk dit pensioen nog in de mate van het mogelijke te verbeteren.

Volgens het voorgestelde amendement zullen de vrouwen gedurende vier jaar een lager pensioen ontvangen dan datgene dat hun in 1972 toegekend werd. Andere gepensioneerden lopen hetzelfde gevaar. De weduwen van vóór 1973 zouden een pensioen ontvangen dat ongeveer 21 % lager ligt dan het pensioen dat de gepensioneerde weduwen vanaf 1973 zullen krijgen.

De herziening van de zowat 700 000 à 800 000 dossiers die het amendement — in tegenstelling met hetgeen de auteur meent — zou meebrengen, vergt twintig jaar werk en zou een vertraging meebrengen van de uitbetaling van de nieuwe pensioenen. De vertraging van de goedkeuring van het ontwerp, welke te wijten is aan de regeringscrisis, brengt reeds mede dat 25 000 dossiers van pensioenen die in 1973 ingaan, herzien moeten worden; dit werk zal het ganse lopende jaar in beslag nemen.

Bij het amendement is geen enkel financieringsplan gevoegd. De lasten die het vanaf 1977 zal meebrengen, zijn zwaar en zijn onmogelijk te dragen indien het financieringssysteem niet herzien wordt. Om dit in te zien, heeft men maar het financieringsplan van het ontwerp te bestuderen. Vanaf 1975 brengt het ontwerp immers reeds per dienstjaar een tekort van 630 miljoen mede.

De auteur van het amendement antwoordt dat, al werden van de vroegere werknemers geringere bijdragen geëist, wij hun toch enorm veel verschuldigd zijn. De gepensioneerde zelfstandigen ontvangen een pensioen zonder bijdragen betaald te hebben ; aan de vroegere loontrekkenden moet een zelfde voordeel worden toegekend.

Wat betreft de financiering zijn de verhogingen gespreid over vier jaar : daar de auteur van het amendement over geen actuarissen beschikt, kan hij echter geen financieringsplan opstellen.

Verscheidene leden vragen dat het door het amendement van de heer Plasman opgeworpen probleem bestudeerd wordt en dat de Nationale Arbeidsraad deze kwestie zo spoedig mogelijk opnieuw onderzoekt.

Zij verklaren zich akkoord met de tekst van het ontwerp.

De Minister wijst erop dat hij de koopkracht van de vroegere gepensioneerden niet uit het oog verliest, maar dat het gevaarlijk is op dat terrein te improviseren. Als men eventuele anomalieën wil rechtzetten, mag men er daarom geen nieuwe in het leven roepen of onrechtvaardigheden doen ontstaan. De Nationale Arbeidsraad zal verzocht worden zijn werkzaamheden zo spoedig mogelijk te voltooien.

L'amendement est repoussé par 12 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'article 3 est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 4.

Cet article institue à partir de 1974 une subvention spéciale annuelle à charge de l'Etat correspondant au défaut de cotisation des chômeurs.

Le Gouvernement a déposé un amendement à cet article (*Doc* n° 451/3), qui n'enlève rien au principe mais en étale la réalisation totale sur quatre ans au lieu des deux initialement prévus.

L'amendement gouvernemental et l'article sont adoptés à l'unanimité moins une abstention.

Art. 5.

Cet article est adopté à l'unanimité, moins une abstention.

Art. 6.

Un membre demande les raisons qui motivent le remplacement du premier alinéa de l'article 39 de l'arrêté royal n° 50 qui, à ses yeux, énumérât avec précision les sanctions applicables, alors que le projet confie au Roi le pouvoir de fixer les sanctions.

Le Ministre lui répond que c'est afin de pouvoir donner suite à l'avis du Conseil national du Travail que cette modification est apportée. Son but est de rechercher une plus grande équité. L'O.N.P.T.S. sera consulté avant la publication de l'arrêté royal prévu par cet article.

L'article 6 est adopté à l'unanimité, moins une abstention.

Art. 7 à 10.

Ces articles sont adoptés à l'unanimité moins une abstention.

Art. 11.

Abordant le problème du cumul d'une pension avec une allocation complémentaire en tant que handicapé, un membre traite de l'allocation pour l'aide d'une tierce personne dont le bénéfice dépend de l'octroi, ne fût-ce que d'un franc, d'une allocation complémentaire en tant que handicapé. Il souhaite que cette règle soit modifiée.

Il lui est répondu que le Gouvernement est attentif à ce problème.

L'article 11 est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 12 à 14.

Ces articles sont adoptés à l'unanimité moins une abstention.

Het amendement wordt verworpen met 12 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Artikel 3 wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 4.

Dit artikel voert vanaf 1974 een bijzondere jaarlijkse toelage in ten laste van de Staat. Deze toelage stemt overeen met de bijdragen die door de werklozen niet betaald worden.

De Regering heeft op dit artikel een amendement (*Stuk* n° 451/3) ingediend, dat geen afbreuk doet aan het principe, maar de integrale verwezenlijking ervan over een tijdvak van vier jaar spreidt in plaats van twee, zoals oorspronkelijk werd bepaald.

Het amendement van de Regering en het artikel worden op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 5.

Dit artikel wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 6.

Gevraagd wordt waarom het eerste lid van artikel 39 van het koninklijk besluit n° 50 door een ander wordt vervangen; de tekst sonde immers zeer precies de gestelde sancties op, terwijl het ontwerp aan de Koning de bevoegdheid overlaat om sancties te bepalen.

De Minister antwoordt dat die wijziging wordt aangebracht om gevolg te kunnen geven aan het advies van de Nationale Arbeidsraad. Doel ervan is te komen tot een billijker toestand. Vooraleer het koninklijk besluit waarvan in dit artikel sprake is, wordt uitgevaardigd, zal het advies worden ingewonnen van de R.W.P.

Artikel 6 wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Artt. 7 tot 10.

Die artikelen worden op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 11.

Met betrekking tot de samenvoeging van een pensioen met een aanvullende tegemoetkoming voor minder-validen, merkt een lid op dat de uitkering voor hulp van een derde slechts wordt toegekend voor zover de betrokkene, als minder-valide, een aanvullende tegemoetkoming — al was het maar van één frank — geniet. Hij vraagt dat die regel wordt gewijzigd.

Hem wordt geantwoord dat de Regering zich met dit probleem bezighoudt.

Artikel 11 wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Artt. 12 tot 14.

Deze artikelen worden op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 15.

Cet article traite de l'immunisation fiscale des pensions.

Un membre demande si le montant payé annuellement et servant de base à celui de l'abattement est la valeur de la pension forfaitaire au 31 décembre ou la somme des mensualités payées au cours de l'année augmentée dans chaque cas du pécule de vacances.

Les déclarations de revenus devant être introduites au début du second trimestre de l'année qui suit celle des revenus imposables, il y aurait lieu de prendre les dispositions nécessaires pour que l'abattement applicable soit repris dans la notice jointe aux formulaires de déclarations, afin que celles-ci puissent être remplies correctement.

Il lui est répondu que la C.N.P.R.S. applique l'adaptation automatique lors de chaque indexation mais que l'avis du Ministre des Finances sera demandé en cette matière.

Un autre membre se plaint que le précompte soit appliqué sans tenir compte de la composition de la famille du pensionné en dehors de l'épouse et s'inquiète de savoir comment la récupération des précomptes indus pourra s'effectuer.

Un membre demande si une solution pour l'application exacte du précompte en fonction des charges familiales ne pourrait être trouvée en collaboration avec les administrations communales.

Un autre membre fait remarquer que le précompte indûment retenu peut être récupéré s'il est fait une déclaration fiscale; il demande de ne pas charger davantage les administrations communales et de ne pas compliquer les tâches de la C.N.P.R.S. Il lui paraît dès lors opportun d'attirer plutôt l'attention des pensionnés sur la possibilité qu'ils ont de faire vérifier le bien-fondé des sommes précomptées, en vue d'en récupérer le trop-perçu lorsqu'ils ont des personnes à leur charge, et cette information pourrait être jumelée à l'envoi de la fiche fiscale.

Il insiste pour que l'abattement prévu en faveur des pensionnés n'ayant pas d'autres revenus soit étendu à ceux qui cumulent la pension avec un autre revenu dont la nature — par exemple le pécule de vacances basé sur la dernière année d'activité professionnelle et qui est payé après la prise de cours de la pension — ne justifie pas la discrimination.

Il souhaite également qu'une partie proportionnelle de l'abattement annuel puisse être appliquée en faveur des personnes qui ne bénéficient pas de leur pension pendant toute l'année.

Il est aussi demandé si les pensionnés recevront leur fiche fiscale. Il est répondu à cette question par l'affirmative.

Un membre demande que ce soit le montant de la pension auquel le pensionné à réellement droit qui soit pris en considération sans qu'il soit tenu compte des montants perçus indûment. La récupération tardive des impôts payés en trop lèse les pensionnés.

La commission unanime souhaite que ces diverses remarques fassent l'objet d'un examen attentif du Ministre des Finances.

Un membre se demande enfin si le terme « pension de ménage » est correctement rendu en néerlandais par « pension aan gezinsbedrag ».

L'article 15 est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 15.

Dit artikel heeft betrekking op de vrijstelling van de pensioenen ten aanzien van de belastingen.

Gevraagd wordt of het jaarlijks betaalde bedrag, dat tot grondslag dient voor het bedrag van de vermindering, de waarde is van het forfaitaire pensioen op 31 december dan wel de som van de gedurende het jaar betaalde maandelijkse bedragen, welke som in elk geval verhoogd wordt met het vakantiegeld.

Daar de inkomstenaangiften moeten worden ingediend in het begin van het tweede kwartaal van het jaar nadat de belastbare inkomsten genoten zijn, zouden de nodige schikkingen moeten genomen worden om de desbetreffende vermindering op te nemen in de nota die bij de aangifteformulieren wordt gevoegd, zodat deze behoorlijk kunnen worden ingevuld.

Het antwoord luidt dat de R.V.W. automatisch de aanpassing verricht bij elke indexering, maar dat dienaangaande het advies van de Minister van Financiën moet worden ingewonnen.

Een ander lid beklaagt er zich over dat de voorheffing wordt toegepast zonder rekening te houden met de samenstelling van het gezin van de gepensioneerde, buiten zijn echtgenote. Hij wenst te weten hoe de onverschuldigde voorheffingen zullen worden terugbetaald.

Een lid stelt de vraag of een juiste toepassing van de voorheffing — rekening houdend met de gezinslast — niet mogelijk is door een beroep te doen op de gemeentebesturen.

Een ander lid merkt op dat de ten onrechte ingehouden voorheffing kan worden teruggevorderd als er een aangifte van de inkomsten wordt gedaan; hij vraagt dat de gemeentebesturen niet met nog meer taken worden belast en dat ook de opdracht van de R.V.W. niet ingewikkelder wordt gemaakt. Hij vindt dan ook dat de aandacht van de gepensioneerden beter kan gevestigd worden op het feit dat zij de gegrondheid van de ingehouden voorheffingen kunnen doen nazien ten einde de ten onrechte ingehouden bedragen terug te vorderen als zij personen ten laste hebben; die informatie kan samen met de belastingfiche verzonden worden.

Ten slotte dringt hij erop aan dat de vermindering ten gunste van de gepensioneerden die geen andere inkomsten hebben, wordt uitgebreid tot degenen die, naast hun pensioen, nog een ander inkomen genieten waarvan de aard, b.v. het vakantiegeld — dat berekend wordt op grond van het laatste jaar beroepsactiviteit en betaald na het ingaan van het pensioen — een dergelijk verschil van behandeling niet wettigt.

Hij wenst ook dat een proportioneel gedeelte van de jaarlijkse vermindering wordt verleend voor degenen die hun pensioen niet gedurende het gehele jaar genieten.

Er wordt voorts gevraagd of de gepensioneerden hun fiscale steekkaart zullen krijgen. Op die vraag wordt bevestigend geantwoord.

Een lid vraagt dat rekening wordt gehouden met het bedrag van het pensioen waarop de gepensioneerde werkelijk recht heeft, en niet met de ten onrechte geïnde bedragen. De latijdsige terugbetaling van de te veel gestorte belastingen is immers nadelig voor de gepensioneerden.

De commissieleden wensen eensgezind dat de Minister van Financiën die diverse opmerkingen aandachtig zou onderzoeken.

Een lid vraagt of de Franse term « pension de ménage » wel juist wordt weergegeven door de Nederlandse uitdrukking « pension aan gezinsbedrag ».

Artikel 15 wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 16.

Cet article est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 16bis (nouveau).

Cet amendement déposé par M. Plasman (*Doc. n° 451/2*) tombe par suite du rejet des précédents amendements du même auteur.

Art. 17.

Cet article règle l'entrée en vigueur de la loi. Il est remplacé par un amendement du Gouvernement (*Doc. n° 451/3*), abrogeant l'article 16 de la loi des finances du 20 décembre 1972.

Cet amendement est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Art. 18 (nouveau).

Cet amendement du Gouvernement (*Doc. n° 451/3*) qui modifie l'article 17 du projet concernant l'entrée en vigueur des dispositions de la loi, est adopté à l'unanimité.

L'ensemble du projet tel qu'il figure ci-après, est adopté à l'unanimité moins une abstention.

Le Rapporteur,
M. DEMETS.

Le Président a.i.,

M. DEMETS.

Art. 16.

Dit artikel wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 16bis (nieuw).

Dit door de heer Plasman ingediende amendement (*Stuk n° 451/2*) vervalt ingevolge de verwerping van de vorige amendementen van dezelfde auteur.

Art. 17.

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wet. Het wordt vervangen door een amendement van de Regering (*Stuk n° 451/3*) tot opheffing van artikel 16 van de financierwet van 20 december 1972.

Dit amendement wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

Art. 18 (nieuw).

Dit Regeringsamendement (*Stuk n° 451/3*), dat artikel 17 van het ontwerp m.b.t. de inwerkingtreding van de bepalingen van de wet wijzigt, wordt eenparig aangenomen.

Het ontwerp in zijn geheel, zoals het hierna is opgenomen, wordt op één onthouding na eenparig aangenomen.

De Verslaggever,

De Voorzitter a.i.,

M. DEMETS.

TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article 1er.

L'article 1er, § 1er, de la loi du 24 juin 1969 majorant les pensions des travailleurs salariés, modifié par les lois des 5 juin 1970, 27 juillet 1971 et 3 mars 1972, est complété par les dispositions suivantes :

« Les montants majorés en application de l'alinéa précédent sont augmentés de 7,96 % au 1er janvier 1973. Par dérogation à l'article 2, cette augmentation est appliquée d'office par la Caisse nationale des Pensions de Retraite et de Survie.

» Les dispositions du présent paragraphe ne sont pas applicables aux pensions qui prennent cours pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 1973. »

Art. 2.

L'article 7, alinéa 2, de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés est complété par la disposition suivante :

« La même majoration est applicable pour les années situées au cours de la période allant du 1er janvier 1968 au 31 décembre 1972, lorsqu'il s'agit d'une pension prenant cours effectivement pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 1973. »

Art. 3.

L'article 29 du même arrêté modifié par l'arrêté royal n° 93 du 11 novembre 1967 et par l'arrêté royal du 8 novembre 1971, est complété par les dispositions suivantes :

« § 3. Pour le calcul des pensions de retraite, et des pensions de survie visées à l'article 18, § 1er, prenant cours

TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Artikel 1.

Artikel 1, § 1, van de wet van 24 juni 1969 tot verhoging van de werknemerspensioenen, gewijzigd bij de wetten van 5 juni 1970, 27 juli 1971 en 3 maart 1972, wordt aangevuld met de volgende bepalingen :

« De bij toepassing van het vorig lid verhoogde bedragen worden op 1 januari 1973 met 7,96 % verhoogd. In afwijking van artikel 2 wordt deze verhoging ambtshalve door de Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen toegepast.

» De bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing op de pensioenen die voor het eerst en ten vroegste op 1 januari 1973 ingaan. »

Art. 2.

Artikel 7, tweede lid, van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Dezelfde verhoging is van toepassing voor de jaren tijdens de periode van 1 januari 1968 tot 31 december 1972, wanneer het gaat om een pensioen dat werkelijk en voor het eerst ingaat ten vroegste op 1 januari 1973. »

Art. 3.

Artikel 29 van hetzelfde besluit, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 93 van 11 november 1967 en bij het koninklijk besluit van 8 november 1971, wordt aangevuld met de volgende bepalingen :

« § 3. Voor de berekening van de rustpensioenen en de bij artikel 18, § 1, bedoelde overlevingspensioenen, die werkelijk

effectivement et pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 1973 et sans préjudice des dispositions des paragraphes précédents, les rémunérations et montants visés par ces paragraphes sont pris en considération pour un montant réévalué selon les modalités suivantes :

» 1° les rémunérations visées aux articles 7 et 9, § 2, 4°, sont affectées d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour les pensions prenant cours en 1973 et en 1974, le coefficient de réévaluation s'élève respectivement à 1,0325^e et à 1,035^e; dans ce coefficient " est égal à la différence entre le millésime de l'année précédant celle de la prise de cours de la pension et le millésime de l'année à laquelle se rapporte la rémunération à réévaluer;

» 2° les rémunérations visées à l'article 9, § 2, 1°, 2° et 3°, et à l'article 18, § 1er, alinéa 2 et § 2, ainsi que les montants visés à l'article 18, § 1er, alinéa 6 et § 3, alinéa 2, sont majorés de 30 %. Pour les pensions prenant cours au plus tôt en 1974, ces rémunérations et montants ainsi majorés sont affectés, chaque année, d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, le coefficient applicable pour l'année 1974 est fixé à 1,04.

» § 4. Sans préjudice des dispositions du § 2, les montants des pensions sont affectés au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé à 1,04.

» Lorsqu'il s'agit d'avantages ayant pris cours avant le 1er janvier 1973, ce coefficient s'applique pour la première fois au 1er janvier 1974 aux montants visés à l'article 1er de la loi du 24 juin 1969, tels qu'ils ont été majorés au 1er janvier 1973; il s'applique ensuite aux montants déjà multipliés par le coefficient précédent.

» Pour les pensions prenant cours effectivement et pour la première fois au plus tôt le 1er janvier 1973, ce coefficient s'applique pour la première fois au 1er janvier qui suit leur date de prise de cours; il s'applique ensuite au montant déjà multiplié par le coefficient précédent. Cette réévaluation est opérée avant l'application des articles 11, alinéa 4, et 20. »

Art. 4.

L'article 37, 15e, du même arrêté est remplacé par les dispositions suivantes :

« 15e une subvention spéciale annuelle versée par l'Etat et payable par douzième à l'Office national des Pensions pour Travailleurs salariés à partir de 1974. Cette subvention est destinée à remplacer la cotisation des chômeurs et est égale à 14 % du salaire journalier moyen du travailleur salarié multiplié par le nombre de journées de chômage. Ce nombre de journées est déterminé sur la base des données du compte individuel relatives à la pénultième année précédant celle à laquelle la subvention se rapporte. Le salaire journalier moyen, déterminé à partir des mêmes données, est multiplié par un coefficient qui s'obtient en divisant la moyenne des indices mensuels des prix à la consommation de l'année pour laquelle la subvention est due par la moyenne des indices mensuels de la pénultième année. Il est en outre majoré de 8 %.

» Cette subvention est réduite de trois quarts pour l'année 1974, de moitié pour l'année 1975 et d'un quart pour l'année 1976;

» 16e les autres recettes légales et réglementaires. »

en voor het eerst ingaan ten vroegste op 1 januari 1973 en onverminderd de bepalingen van de vorige paragrafen, worden de bij deze paragrafen bedoelde lonen en bedragen in aanmerking genomen voor een volgens de hierna vermelde modaliteiten gehervardeerd bedrag :

» 1° op de lonen bedoeld in de artikelen 7 en 9, § 2, 4°, wordt een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor de pensioenen die in 1973 en in 1974 ingaan, bedraagt de herwaarderingscoëfficiënt evenwel respectievelijk 1,0325^e en 1,035^e; in deze coëfficiënt is " gelijk aan het verschil tussen het jaartal van het jaar dat voorafgaat aan dat waarin het pensioen ingaat en het jaartal van het jaar waarop het te herwaarderen loon betrekking heeft ;

» 2° de lonen, bedoeld in artikel 9, § 2, 1°, 2° en 3°, en in artikel 18, § 1, tweede lid, en § 2, evenals de bedragen bedoeld in artikel 18, § 1, zesde lid, en § 3, tweede lid, worden met 30 % verhoogd. Voor de pensioenen die ten vroegste in 1974 ingaan, wordt op de aldus verhoogde lonen en bedragen ieder jaar een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 wordt de coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04.

» § 4. Onverminderd de bepalingen van § 2, wordt op 1 januari van ieder jaar op de pensioenbedragen een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04.

» Gaat het om voordelen die vóór 1 januari 1973 zijn ingegaan, dan wordt deze coëfficiënt voor het eerst toegepast op 1 januari 1974 op de bij artikel 1 van de wet van 24 juni 1969 bedoelde bedragen, zoals ze op 1 januari 1973 werden verhoogd; vervolgens wordt hij toegepast op de reeds met de vorige coëfficiënt vermenigvuldigde bedragen.

» Voor de pensioenen die werkelijk en voor het eerst ingaan ten vroegste op 1 januari 1973, wordt deze coëfficiënt voor het eerst toegepast op de 1ste januari die volgt op hun ingangsdatum; vervolgens wordt hij toegepast op het reeds met de vorige coëfficiënt vermenigvuldigd bedrag. Deze herwaardering wordt verricht vóór de toepassing van de artikelen 11, vierde lid, en 20. »

Art. 4.

Artikel 37, 15^e, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepalingen :

« 15^e een bijzondere jaarlijkse toelage, betaalbaar per twaalfde, die door het Rijk vanaf 1974 wordt afgedragen aan de Rijksdienst voor Werknemerspensioren. Deze toelage is bestemd om de bijdrage van de werklozen te vervangen en is gelijk aan 14 % van het gemiddeld dagloon van de werknemer, vermenigvuldigd met het aantal werkloosheidsdagen. Dat aantal dagen wordt vastgesteld op grond van de gegevens van de individuele rekening betreffende het voorlaatste jaar dat het jaar waarop de toelage betrekking heeft voorafgaat. Het gemiddeld dagloon, vastgesteld aan de hand van dezelfde gegevens, wordt vermenigvuldigd met een coëfficiënt die bekomen wordt door het gemiddelde van de maandelijkse indexcijfers der consumptieprijzen van het jaar waarvoor de toelage verschuldigd is te delen door het gemiddelde van de maandelijkse indexcijfers van het voorlaatste jaar. Het wordt bovendien verhoogd met 8 %.

» Deze toelage wordt voor het jaar 1974 met drievierde verminderd, voor het jaar 1975 met de helft en voor het jaar 1976 met een vierde;

» 16e de andere wettelijke en reglementaire ontvangsten. »

Art. 5.

L'article 31, alinéa 1er, 6e, du même arrêté est abrogé.

Art. 6.

L'article 39, alinéa 1er, du même arrêté est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 39. — Lorsque le bénéficiaire d'une pension continue à exercer ou reprend une activité professionnelle sans en faire la déclaration préalable requise, le Roi détermine les cas dans lesquels la pension est suspendue ainsi que les sanctions applicables. »

Art. 7.

L'article 19, alinéa 1er, de la loi du 21 mai 1955 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 19. — Lorsque le bénéficiaire d'une pension continue à exercer ou reprend une activité professionnelle sans en faire la déclaration préalable requise, le Roi détermine les cas dans lesquels la pension est suspendue ainsi que les sanctions applicables. »

Art. 8.

L'article 21, 2e, de la même loi est abrogé.

Art. 9.

L'article 24, alinéa 1er, de la loi du 12 juillet 1957 relative à la pension de retraite et de survie des employés, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 24. — Lorsque le bénéficiaire d'une pension continue à exercer ou reprend une activité professionnelle sans en faire la déclaration préalable requise, le Roi détermine les cas dans lesquels la pension est suspendue ainsi que les sanctions applicables. »

Art. 10.

L'article 29, alinéa 1er, 2e, de la même loi est abrogé.

Art. 11.

L'article 21, § 1er, 1°, e, de la loi du 13 juin 1966 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers, des employés, des marins naviguant sous pavillon belge, des ouvriers mineurs et des assurés libres, inséré par la loi du 27 juillet 1971, est complété comme suit :

« et les indemnités pour l'aide d'une tierce personne accordées aux bénéficiaires de ces allocations complémentaires ».

Art. 12.

A l'article 15, alinéa 1er, de la loi du 27 juin 1969 revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, modifié par la loi du 5 juillet 1971 et l'arrêté royal du 13 septembre 1971, le nombre « 17 375 » est supprimé.

Art. 13.

A l'article 17 de la même loi, modifié par les lois du 23 décembre 1969 et du 26 mars 1970, l'arrêté royal du 28 avril 1970, les lois des 5 juin 1970, 5 juillet 1971,

Art. 5.

Artikel 31, eerste lid, 6e, van hetzelfde besluit wordt opgeheven.

Art. 6.

Artikel 39, eerste lid, van hetzelfde besluit wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 39. — Wanneer de pensioengerechtigde een beroepsarbeid voortzet of hervat zonder daarvan vooraf de vereiste aangifte te doen, bepaalt de Koning de gevallen waarin het pensioen wordt geschorst evenals de toepasselijke sancties. »

Art. 7.

Artikel 19, eerste lid, van de wet van 21 mei 1955 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 19. — Wanneer de pensioengerechtigde een beroepsarbeid voortzet of hervat zonder daarvan vooraf de vereiste aangifte te doen, bepaalt de Koning de gevallen waarin het pensioen wordt geschorst evenals de toepasselijke sancties. »

Art. 8.

Artikel 21, 2^e, van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 9.

Artikel 24, eerste lid, van de wet van 12 juli 1957 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor bedienden wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 24. — Wanneer de pensioengerechtigde een beroepsarbeid voortzet of hervat zonder daarvan vooraf de vereiste aangifte te doen, bepaalt de Koning de gevallen waarin het pensioen wordt geschorst evenals de toepasselijke sancties. »

Art. 10.

Artikel 29, eerste lid, 2^e, van dezelfde wet wordt opgeheven.

Art. 11.

Artikel 21, § 1, 1°, e, van de wet van 13 juni 1966 betreffende de rust- en overlevingspensioenen voor arbeiders, bedienden, zeevarenden onder Belgische vlag, mijnwerkers en vrijwillig verzekerden, ingevoegd bij de wet van 27 juli 1971, wordt aangevuld als volgt :

« en de uitkeringen voor hulp van derden, toegekend aan de rechthebbenden op deze aanvullende tegemoetkomingen ».

Art. 12.

In artikel 15, eerste lid, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, gewijzigd bij de wet van 5 juli 1971 en het koninklijk besluit van 13 september 1971, wordt het getal « 17 375 » geschrapt.

Art. 13.

In artikel 17 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 23 december 1969 en 26 maart 1970, het koninklijk besluit van 28 april 1970, de wetten van 5 juni 1970, 5 juli 1971,

7 juillet 1971 et l'arrêté royal du 13 septembre 1971, sont apportées les modifications suivantes :

1er le § 1er, 2e, a, est remplacé par la disposition suivante :
« a) 5,25 % du montant de sa rémunération limitée à 24 550 francs par mois, destinés au régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés.

» Ce taux est porté à 5,50 %, 5,75 % et 6 % respectivement à partir du 1er juillet 1973, du 1er juillet 1974 et du 1er juillet 1975.

» Cette limite de 24 550 francs est, à partir du 1er janvier 1974, affectée au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé à 1,04. »;

2e le § 2, 2e, a, est remplacé par la disposition suivante :

« a) 7,50 % du montant de sa rémunération limitée à 24 550 francs par mois, destinés au régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés.

» Ce taux est porté à 7,75 % et 8 % respectivement à partir du 1er juillet 1973 et du 1er juillet 1974.

» Cette limite de 24 550 francs est, à partir du 1er janvier 1974, affectée au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé à 1,04. ».

Art. 14.

A l'article 3 de l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande sont apportées les modifications suivantes :

1er le § 1er, 1°, a, modifié par la loi du 24 juin 1969, est remplacé par la disposition suivante :

« a) 7,50 % du montant de sa rémunération sans qu'il soit tenu compte pour la fixation de cette cotisation, ni de la fraction de la rémunération dépassant 24 550 francs par mois, ni des avantages en nature.

» Cette limite de 24 550 francs est, à partir du 1er janvier 1974, affectée au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé à 1,04.

» Cette part reçoit la destination prévue à l'article 4, alinéa 1er, 1°. »;

2e le § 2, 1°, a, modifié par la loi du 24 juin 1969, est remplacé par la disposition suivante :

« a) 8 % du montant de sa rémunération sans qu'il soit tenu compte, pour la fixation de cette cotisation, ni de la fraction de la rémunération dépassant 24 550 francs par mois, ni des avantages en nature.

» Cette limite de 24 550 francs est, à partir du 1er janvier 1974, affectée au 1er janvier de chaque année d'un coefficient de réévaluation fixé par le Roi par arrêté délibéré en Conseil des Ministres. Toutefois, pour l'année 1974, ce coefficient est fixé à 1,04.

» Le taux de cotisation est porté à 8,25 %, 8,50 %, 8,75 % et 9 % respectivement à partir du 1er juillet 1973, du 1er juillet 1974, du 1er juillet 1975 et du 1er juillet 1976.

» Cette part reçoit la destination prévue à l'article 4, alinéa 1er, 1°. ».

7 juli 1971 en het koninklijk besluit van 13 september 1971, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, 2e, a, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« a) 5,25 % van het bedrag van zijn tot 24 550 frank per maand begrensd loon, bestemd voor de rust- en overlevingspensioenregeling voor werknemers.

» Deze bijdragevoet wordt op 5,5 %, 5,75 % en 6 % gebracht respectievelijk vanaf 1 juli 1973, 1 juli 1974 en 1 juli 1975.

» Op deze grens van 24 550 frank wordt, vanaf 1 januari 1974, op 1 januari van ieder jaar een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04. »;

2° § 2, 2^e, a, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« a) 7,50 % van het bedrag van zijn tot 24 550 frank per maand begrensd loon, bestemd voor de rust- en overlevingspensioenregeling voor werknemers.

» Deze bijdragevoet wordt op 7,75 % en 8 % gebracht respectievelijk vanaf 1 juli 1973 en 1 juli 1974.

» Op deze grens van 24 550 frank wordt, vanaf 1 januari 1974, op 1 januari van ieder jaar een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04. »

Art. 14.

In artikel 3 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° § 1, 1°, a, gewijzigd bij de wet van 24 juni 1969, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« a) 7,50 % van het bedrag van zijn loon, zonder dat voor de vaststelling van deze bijdrage rekening wordt gehouden met het gedeelte van het loon dat 24 550 frank per maand overtreft, noch met de voordelen in natura.

» Op dit grensbedrag van 24 550 frank wordt, met ingang van 1 januari 1974, op 1 januari van ieder jaar een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgesteld op 1,04.

» Dit gedeelte krijgt de bij artikel 4, eerste lid, 1°, bepaalde bestemming. »;

2° § 2, 1°, a, gewijzigd bij de wet van 24 juni 1969, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« a) 8 % van het bedrag van zijn loon, zonder dat voor de vaststelling van deze bijdrage rekening wordt gehouden met het gedeelte van het loon dat 24 550 frank per maand overtreft, noch met de voordelen in natura.

» Op dit grensbedrag van 24 550 frank wordt, vanaf 1 januari 1974, op 1 januari van ieder jaar een herwaarderingscoëfficiënt toegepast, vastgesteld door de Koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. Voor het jaar 1974 is deze coëfficiënt evenwel vastgelegd op 1,04.

» De bijdragevoet wordt op 8,25 %, 8,50 %, 8,75 % en 9 % gebracht, respectievelijk vanaf 1 juli 1973, 1 juli 1974, 1 juli 1975 en 1 juli 1976.

» Dit gedeelte krijgt de bij artikel 4, eerste lid, 1°, bepaalde bestemming. ».

Art. 15.

L'article 54, 4°, du Code des impôts sur les revenus, modifié par l'article 2 de la loi du 24 décembre 1964, par l'article 1er de la loi du 27 décembre 1965, par l'article 1er de la loi du 22 janvier 1969, par l'article 1er de la loi du 11 février 1969, par l'article 4 de la loi du 22 mai 1970, par les articles 2 et 3 de la loi du 20 juillet 1971 et par les articles 1er et 2 de la loi du 3 juillet 1972, est complété par la disposition suivante :

« A partir de l'exercice d'imposition 1974, le montant de 50 000 francs est augmenté de la différence entre le montant payé annuellement, y compris le pécule de vacances, au bénéficiaires d'une pension de ménage visée à l'article 1er de la loi du 3 avril 1962 relative à la pension de retraite et de survie des ouvriers et des employés, et 90 000 francs. »

Art. 16.

Les pensions prenant cours effectivement et pour la première fois en 1973 suite à une demande introduite avant la date de publication de la présente loi, ne peuvent être inférieures au montant qu'elles auraient atteint en application des dispositions qui régissaient les pensions avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Art. 17.

L'article 16 de la loi de finances du 20 décembre 1972 pour l'année budgétaire 1973 est abrogé.

Art. 18.

La présente loi produit ses effets au 1er janvier 1973, à l'exception de l'article 11 qui produit ses effets au 1er octobre 1972, des articles 12, 13 et 14 qui entrent en vigueur le 1er avril 1973 et des articles 5, 8 et 10 dont la date d'entrée en vigueur est fixée par le Roi.

Art. 15.

Artikel 54, 4°, van het Wetboek der inkomstenbelastingen, gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 24 december 1964, bij het eerste artikel van de wet van 27 december 1965, bij het eerste artikel van de wet van 22 januari 1969, bij het eerste artikel van de wet van 11 februari 1969, bij artikel 4 van de wet van 22 mei 1970, bij de artikelen 2 en 3 van de wet van 20 juli 1971 en bij de artikelen 1 en 2 van de wet van 3 juli 1972, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

« Met ingang van het aanslagjaar 1974 wordt het bedrag van 50 000 frank verhoogd met het verschil tussen het jaarlijks bedrag, inclusief het vakantiegeld, betaald aan de gerechtigde op een pensioen aan gezinsbedrag bedoeld in artikel 1 van de wet van 3 april 1962 betreffende het rust- en overlevingspensioen der arbeiders en bedienden, en 90 000 frank. »

Art. 16.

De pensioenen die werkelijk en voor het eerst ingaan in 1973 ingevolge een aanvraag ingediend vóór de publicatie van deze wet, mogen niet lager zijn dan het bedrag dat zij zouden bereikt hebben bij toepassing van de bepalingen die, de pensioenen gelding hadden vóór het in werking treden van deze wet.

Art. 17.

Artikel 16 van de financiewet van 20 december 1972 voor het begrotingsjaar 1973 wordt opgeheven.

Art. 18.

Deze wet heeft uitwerking op 1 januari 1973, met uitzondering van artikel 11 dat uitwerking heeft op 1 oktober 1972, de artikelen 12, 13 en 14 die uitwerking hebben op 1 april 1973 en de artikelen 5, 8 en 10, waarvan de datum van inwerkingtreding wordt vastgesteld door de Koning.